

הפלנטה של היוצאים מן הכלל

אני מדברת על תשוקה להאיר באלומת אור חזקה איפה עובר
הקו שמפריד בין מציאות לבין דמיון, לתחזית, למשאלה.

א.

מרתקים אותי אנשים שמרגישים זרים, תלושים, לא שייכים, חסרי ביטחון עצמי
כאלה, טיפוסים עצבניים, תזזיתיים כאלה, עם דם על השפה, עם רוק בזוויות הפה,
עם צלקות בלב, בדם, בעצמות; מרתקים אותי המאבקים שלהם, הדרך שבה הם בוחרים
להיאבק, הכלים שבהם הם מחליטים לצאת להיאבק

מרתקים אותי המאויים, השיגיונות, חזיונות השווא שלהם, ההתרוצצויות עד זוב דם
בלילות, משוטטים יחפים ברחובות חשוכים – לבדם, בחבורות – מהוססים כאלה, בלי לאן,
בלי עד לאן, בלי עד מתי, בלי למה, למה, בשביל מה, בשביל מי; מרתקים אותי הפסיעות
הקטנות שלהם, הדילוגים, הנשיפות, החפצים הקטנים שהם מחזיקים מתחת לבית השחי
שלהם, הכמיהה שלהם לנודדים, לערפלי; לחים מרוב ערפל, רועדים מקור, נועצים את
המבטים שלהם אל אי-שם של שום מקום, זזים לצדדים, זורקים את עצמם לשוליים,
חובטים את ראשם, דוחפים את עצמם הלאה והלאה, 'בלי לדעת מה הלאה והלאה'

מרתקים אותי הקולות הפצועים שלהם, למטה, בשבילים, ברגבים הקטנים, על גרגירי
עפר, על החצץ שעל המדרכות, בין חתולי רחוב שחורים; העייפות, התשישות, הערובויה,
העזובה, הצחנה, הריקבון, ההפקרות – כאלה שלא רואים את החיים ממטר. מרתקים אותי
המעמקים של התהומות של החיים הפנימיים שלהם – המראות האפלים, השתיקה שלהם,
הפחד-מוות שלהם, הדרך שבה הם בולעים את הרוק, את הדמעות

מרתקים אותי הרעיונות המשוגעים שלהם – האי־שקט שלהם מרגיע אותי – מה שדוחה אותם, מה שמושך אותם, הרעד בכפות הידיים, הרעד במבט בעיניים, וגם כאשר הם קורסים באפיסת כוחות, עם הבגדים הקפואים, בשלוליות, בבוץ, מתחת לשיחים, בנהר האדום שלהם, רצוצים מרוב דמדומים, מסריחים מרוב ניקוטין. מי רואה אותם בכלל. כשהם מדברים אין מי שיענה להם. מעופשים ועמומים כאלה, שקופים כאלה, אפלים ומוארים כאלה, שלא מניחים לחיים לקבוע להם את החיים

מרתקים אותי החיוכים שלהם, העליצות, העיניים הצוחקות שלהם, ההתלהבות, הגמישות, רחבת הריקודים שעליה הם מניחים את הניצחונות שלהם, השמחה, האושר, מחיאות הכפיים, התשוואות; הדחף לחבק את השמיים, ליישר את צבעי הקשת, להניח את העננים בעריסות של שמש, לקפל את העובדות לתוך סלסילה צבעונית מלאה פרחי בר לבנים, להעיף את העובדות לכל אלף רוחות השמיים, כאלה שיודעים היטב – כן, זה נכון: בסופם של חילופי דברים, כולם עובדי אורח ארעיים, שמתכוונים להילחם בחירוף נפש אמיתי הלאה, ולא משנה מאיפה הם בוקעים – מקש, מזרד, מצבע, מנר, משמש, מפתם, מטיפה, מקליפה, מחופן אבק. כאלה שחווים משהו באמת. אני אוהבת אותם. מאוד. הם שירה. מהם – גם מהם – השירה

ב.

המגדלים, הארובות, הבניינים הגבוהים, עצי הפונציאנות, הכלבים הזקנים שנרדמו על השבילים עם פעמונים צבעוניים קשורים להם לקרסוליים, הנשימות של האדמה, ההמיה הכחולה של המים – הצורות, הצבעים, הקצב, התנועה – המציאות שנשארה בזעיר־אנפין, חבולה, מרוטה, עירומה לגמרי – לרקוד על הרצפה, רוקדת, מורקדת, נרקדת, מתנדנדת מצד לצד, צונחת לתוך המסדרון, עם הרבה מדרגות גדולות בכניסה – כזו שכבר איבדה צורה; פה ושם הזיעה השחורה, אני רוצה לומר, לילה, אין שירה בלי לילה. אין שירה בלי חיית הלילה, מוצפת אורות מרהיבים, מרימה את ראשה, מהרהרת בינה לבינה, נועצת את המבטים שלה בציורים הקטנים שמונחים בקערת פירות פרחונית; הדמיונות, הדמדומים, השערוריות, הקירות שבערו כל הלילה – אלה מול אלה. זה לצד זה – הדם על הריצפה, הזמן שהלבין מרוב שיגיונות, הזמן שהזדקן, הזמן שכבה – השעות, הימים, השנים שחלפו

הפלנטה של הרגע ההוא – הרגע הזה – רגע כזה – הרגישות, התוכניות, התשוקות, השערוריות. איך לתאר. המרכז מתפורר. הדרך שבה הם מתחוללים תוך כדי חלום־בהקיץ, לופתים את הלהבות שבווערות, הדרך שבה הם מנסים להיאחו במים, בנהרות, באגמים, ברפסודות, ולחזור אל עצמם, להתהוות, להתהוות, לא להפסיק להתהוות; הדרך שבה הם מתחילים לבחון את החיים – לשים לב לכול, להקשיב להכול, לקלוט את הכול, להרגיש את הכול, להכיל את הכול, להיות הכול – חיים שהטווח שלהם משתרע על פני כל מה שקורע אותם לקרעים, מפצפץ אותם לרסיסים, ועד כל מה שגורם להם להיות מאושרים. אני מתכוונת ממש מאושרים

הפלנטה של היוצאים מן הכלל – היוצאים מגדר הרגיל האלה – האחרים – אלה שמכדררים את המציאות ממקום למקום לכל ארבע רוחות השמיים, עושים ממנה גיבנת, פיסחת, עיוורת, חירשת, הופכים אותה לדחליל, לגרוטאה אדומה עם שיער לבן. זה בדם שלהם: לחוש את רעידות הרעש שלה, לפלח אותה עד העצם, למחוק את הכול, לזכור, לשכוח, לנקות את הפנים המפויחות של אלפי־רבבות החיים שקרו לה – כל מיני חיים – לשיר לה שיר ערש איטי: נומי נומי מציאות מתוקה, נומי בתולת הים הקטנה, לעבור בנהר הגדול השחור של הלילה שלה, לעשות ממנה דברים אחרים, דברים שיחזיקו מעמד לנצח

ג.

איך לא להעריץ עננים. את הגבהים שלהם. את הצורות שכל רגע מתחלפות ברגע. את התזזיתיות שלהם. את כל מה שרוחש חיים שקטים שלהם. את הקולות העצובים שלהם. כל ענן כדוגמת בית תפילה זעיר, נעול מכל הכיוונים, נודד מעל כל מה שמעלינו. הייתי רוצה לקחת אחד או שניים מהם אלי הביתה, להתבונן מקרוב בתרמילים שלהם, בחפצים הקטנים, בשינויים – בדינמיקה של השינויים של הצורות שמשתנות ברגע שלהם, בתלאות שלהם, בדומיית־מוות שלהם. להקשיב מקרוב לחיי הלילה שלהם, ואיך כאשר הם משגשים באישון לילה

אני מדברת על תשוקה. תשוקה לבני אדם, אני מתכוונת לצלול אל המעמקים העמוקים של החיים הפנימיים – לגעת בפקעת, לצוד אריות שיצאו מן הדעת, להביט בעיניים פקוחות אל תוככי האנרכיה של החיים הפנימיים – עיניים אל עיניים – התשוקה לפענח מה פשר הסתירות, הניגודים, המצבים, המקרים, המאורעות הקרועים; התשוקה להקשיב לתהומות, לשוחח עם התהומות, להתגושש עם המצבים בלי שם ההם, להתבוסס ברעש השברים של הגלים המטורפים של המציאות, להתגולל עם השברים, להתפלש בשיטפונות של האנדרלמוסיה; התשוקה להזיז את הקירות של העולם, לשוטט בכל מקום, שם, במצולות ההן של החיים הפנימיים. אני מדברת על תשוקה. התשוקה לתפוס את הבלתי אפשרי, ולהמשיך, ולהמשיך, עד שארית הדרך, עד כלות הדרך, עד אין־סוף הדרך. אני מדברת על תשוקה. התשוקה להאיר באלומת אור חזקה איפה עובר הקו שמפריד בין מציאות לבין דמיון, לתחזית, למשאלה. התשוקה לפענח את תעלומת חיית הלילה, הלילה, הקירות שבערו כל הלילה הירח, הלילה

התשוקה לצוד את המוות – את כל המוות שיש בעולם – להלביש אותו כותונת של נבל, בריון, וולגארי, ברוטלי, מצורע, להצמיד אותו לקיר, להעמיד אותו מול כיתת יורים, להביט לו ישר בעיניים, ובחגיגות שלא הייתה כמוה, לחרר אותו עד היסוד, לעשות ממנו ערימת אשפה ירויה, מונחת בשוליים, ברוח הערב הקרירה

אני מדברת על תשוקה. התשוקה לגלות את המקום האמיתי – איפה שהכול קורה – חיינו, שאין לנו מושג איפה הם מתחילים, לאן הם ממשיכים, מה מסחרר אותם, מה מיישר

אותם, מה מעורר אותם לצאת מגדרם, לעבור את גדותם, להגדיש את הסאה; מה גורם להם להיות מאושרים, אני מתכוונת, ממש מאושרים. מה מפצפץ אותם לרסיסים. מה מחריב אותם. מה הופך אותם לאוקיינוס-של-חורבות. אני מדברת על תשוקה. התשוקה לחורבות. התשוקה לשקט לאחר החורבות. התשוקה לזריחה מעל החורבות. שיר הוא זריחה מעל החורבות

ד.

המציאות שוכנת במרחק שלושה עולמות מעצמה. כוח ההמצאה שלה איבד את נקודת המוצא שהיא זקוקה לה כדי למצוא את הדרך לחזור על עצמה. הרבה עליות. הרבה ירידות. הרבה ערבוביה. הרבה דמיון פורה. הרבה מאורעות – פלנטה של מאורעות – דרכם היא מתנסה, מתגבשת, מתייצבת, מתחילה להסתעף, מרעישה יותר מדי, נחלשת, מאבדת את השליטה שלה בעצמה, מתעקשת לחזור אל עצמה. ההמהומים, המלמולים, המבטים הקלושים – איך מדברים את זה – הרעד במצח, בגבות, בריסים, בלחיים, בין אצבעות הידיים; הילד היפהפה של הנצח עובר בין ערימות של תכלת – איך מדברים על זה – אני מתכוונת

הקירות, הדלתות הנעולות, הסורגים, התריסים המוגפים, רעש הגלים המטורפים של המציאות – שמאלה, ימינה, אחורה, קדימה, החבטות, המילים, הדממה, הלילה, הקירות שבערו כל הלילה – כבר אמרתי את זה – המעמקים, המצולות התהומות – האנרכיה – אוקיינוס-של-אנרכיה – שבעוד עשר דקות – מה יקרה בעוד עשר דקות – אחר כך לעוף מעבר לקירות, מעבר לדלתות הנעולות, לסורגים, לתריסים המוגפים, מסביב לעולם, אחר כך לשוב אל חדר העבודה שלי, אל שולחן הכתיבה שלי

כל שיר הוא אי-של-סדר באוקיינוס של האנרכיה של החיים הפנימיים

אגיד את זה פשוט: הפנים המאושרות של השיר הם הפנים המאושרות של התווה ובוהו של החיים הפנימיים – איפה שהכול קורה: המאוויים, המשאלות, התקוות, האשליות, המאבקים, הניצחונות, התבוסות, הסבל, הייסורים, ההיסוסים, הרוך, העדינות, היופי, הזוך, החופש, המוזיקה, האושר – החיים. החיים. החיים. החיים. המוות, המוות, המוות – החיים. כל החיים